

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 25. Ocliarum oppidum traditur Franciscanis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

fortitudine Neophyti cymbam per fluctus mari similes, navigio pñè submerso admovere; in quam descendens Palermus, ad littus applicuit, cæteris natatione, aut aliis adminiculis, è naufragio sese eripientibus. In littore Ethnica mulier, viperæ morsu lethaliter saucia, nostris Mysteriis imbuta, ad Cœlos, ut spes est, post suscep-
tum Baptismum, evolavit. Reliquos ad oppidum Christianis moribus & Sacra-
mentis instruendos Palermus reduxit.

CAPUT

XXIII.
Itatinenses
variis cala-
mitatibus
afflictantur.

Mamaluci,
puniantur.

Justus Van-
surkii peri-
culum.

CAPUT
XXIV.
Socii per
Tucuma-
niam, fru-
ctuose ex-
currunt.
1639.

Quindecim
Ethnicorum
casas ad Fi-
dem sollici-
tantur.

CAPUT
XXV.
Ocloiarum
oppidum
traditur
Francisca-
nis.

APUD Itatinenses etiam cuncta turbabantur, Mamalucis, cùm amphibia ani-
malia solent, fluvios terrasque omnes infestantibus. Duo oppida in ea re-
gione ab Societate posita, propter concatenata mala, suis temporibus denarrata,
diu nutaverant; quibus accessit hac tempestate novus belli metus ab prædonibus
illatus, ausis iterum, prætergresso Paranâ, ad proxima Paraquaria loca sese effun-
dere. Et jam abegerant Neophytorum nostrorum manipulos, indubie parem cum
cæteris fortunam experturos, nî Sociorum vigilans cura eorum conatus infregisset,
& Cœlum manifestis penitus animadvertisset in latrones, quorum plurimos fulmina
cineravere, morbi exanimavere, flumina hausere, tyrides devoravere; adeò ut
perpauci tantis malis superstites, prædâ spoliati, Brasiliam reviserint. Dum Pater
Justus Vansurkii, ab Vincentio Badia Socio optimo in subsidium missio adjutus,
unum è duobus oppidis in meliorem locum transferre contendit, pñè mortem
invénit, intentatam ab Casiquio minaci vultu in eum arma moliente. Defensio
Vansurkii fuit, nudatum peccus ferire volenti opponere; quâ constantiâ ferocientis
impetus retusus est. Igitur ambo Socii utrumque oppidum utcumque reformavere.
Sed, si vera volumus noscere, belli metus, pestis, indeoles Barbarorum, aëris inclem-
tia, fames, & aliorum series malorum, omnia rursus mox deformativere, ali-
quam stabilitatem habitura, cùm sequenti anno auxiliares Socii eò penetrabunt.

AB Cordubensisbus Sociis ad fluvios, quos Primi, Secundi, Terti & Quarti
nomine, ab situ nuncupant, solitâ utilitate excutum est. His in locis reperti
multi Neophyti, dæmonum spætris vexati. Unus inter alios, dæmone succubo
utens, narravit Sacerdoti nostro, per viginti nefandæ turpitudinis annos, nihil se
ab infami Adonide, multa licet promittente, præter vilem ex lana togam accepisse.
Factâ exhomologesi, ad partes liberalioris Domini transit. Idem Socius deferris
in locis reperit quindecim Ethnicorum casas, ex corio confectas, apud quos Christi
imaginem manu prætendens, de genibus adeò potenter verba fecit, ut omnes, ado-
rato Deo, baptizari postulârint: infantes sacro Fonte loti sunt; sed adulta gentis
capita in constantiâ experimentum differri debuere. Alio in tractu apud Hilpanos
graviter dissidentes concionans, ad impetrandum pluviam, siccissimis agris omnino
necessariam, supplicationem instituit; quâ peractâ, ad auditores conversus, signi-
ficavit non videri sibi Cœlum votis obsecundaturum, nî odia deponerent: odiis po-
sitis, indubie postulata concessurum. Mitum dictu! postquam frequentes coram
Concionatore dextras & oscula, in signum redintegratæ amicitiæ, sibi præbuere,
sequenti nocte cœlum largiter pluit.

GASPARI Osorius, auctoritate Episcopi, ad Chaquensem expeditionem viam
sibi sternere volens, Ocloyarum oppidum ab se constructum, ex Majorum
præscripto Ignatio Medinæ regendum tradiderat, pérfixissetque in perficiendo
opere Societas, nî ex inopinato Franciscani Patres reclamassent, diçitantes, ab So-
cietate JESU in messem suam falcam immitti: id autem dicebant, quod præteritis
temporibus Ocloyas ad Fidem primi sollicitassent, eoque jus ad eos regendos præ-
tenderent. Prætor & Episcopus Tucumanensis re cognitâ, ab Franciscanis postu-
layere, ne se intempestivè interponerent Sociorum JESU consiliis; different tan-
tisper, importunam interpellationem Chaquensi cupidissima expeditioni forrè no-
citaram; rebus in novâ Provinciâ stabilitis suum cuique jus ex æquo & bono man-
surum. Verum cùm tantorum virorum postulatis Franciscani Patres refragaren-
tur, & item ad Senatum Regium Archiepiscopum que referrent, Didacus Boroa-

Provincia-

Provincialis, pacis amans, Ocloias Societatis operâ ad oppidum reductos, incredibili Barbarorum dolore, ægerrimè se ab Sociorum curis expedientium, Franciscanis concessit.

IN TERIM Gaspar Osorius, & Antonius Riparius non ita pridem ex Italiâ ad vectus Societatis Sacerdos, Sebastianus Alarcanio Paraquariensi adolescentiæ Religionis nostræ candidato comitante, per Ocloias in Chaqueensem Provinciam aditum frustra tentato, ad Cucuensem urbem venerant, unde novo Provincialis mandato, & reculis ad conciliandos Barbaros instructi, iter sine viâ duce aliorum tentavere. Ibant ferè pedites per sylvas & invia faxeta, adeò difficulter, ut annosæ arbores & spineta paßim deturbanda forent, quod progredi possent. Ex itinere Ripario in sylvis, tygridum & ferorum hominum insultibus obnoxios, relicto, Osorius Cucuensem urbem viâ ducem quæstutus repetiit, quo reperto, aëns internâ quâdam vi impulsu, ne vellet tantisper differre expeditionem, reclamantibus Hispanis, rursum se dat in viam: & ipse Riparius obviis quibusque affirmabat se ad Martyrium properare. Ambo quotidie summo mane in altari portatili faciebant: in itinere occurstantes Indos Catechesi informabant, datis munusculis, quotquot poterant, sibi conciliabant, quorum aliqui è Palomorum gente, & ex alia natione, quos Hispani Labradillos, seu Pintadillos vocant, eis adhæsere. Et quia viaticum post aliquot dierum iter deficere cœperat, Osorius Sebastianum Alarconium ad Cucuensem urbem in comitatu Labradillorum remisit, qui, instigante dæmone, secundo ab discessu die, in Religionis odium, Alarconium fœdè trucidârunt, devoratisque, ut fertur, ejus carnis, crano in crudelitatis trophyum assumpto, ad lócum, ubi Osorius Ripariusque pernoctabant, iterandi patricidii ergo, dissimilanter redire.

NON defuit qui de periculo nécis utrumque admonetet, maluere tametí eam religiosè præstolari, quam fugere. Veniant, inquiebant, & pro verbo Dei si deliter prædicato necem nobis repandant, futuram ad beatitudinem viam. Intempesta nocte, patricidæ sarcinas, supra quas Socii somnum capiebant, & altare portatile, violenter diripiunt, quo signo inferenda necis accepto, reliquum noctis inter preces & confirmandos mutuò animos piè transégere. Sequenti mane ambos nomina Iesu invocantes adoruntur Barbari, & primo impetu Osorium clavâ prosterunt, secundo Riparium, & detruncata utriusque capita in victoriae symbolum pro more gentis jaëtabundè efferrunt. Sunt qui asserunt, idèò ab devorandis caderibus Antropophagós abstinuisse, quod assiduo religiosæ inediæ usu nimium macra forent. Dilapsus patricidis, Indi Patrum comites, defectu instrumentorum, non humavere corpora, sed satis habuere contra ferarum & avium rapinas, superpositis arborum ramis, tumulasse. Mox Saltam, Hispanorum urbem, redeuntes, fieri partidii civibus narravere: tum vero habita fides est amborum dictis, ante discessum obviis quibusque affirmantium, se ad Martyrium pergerent. Saltenes ci-ves utrique parentavere, majori luctu, quam pompa, quam addidit in Tucumania Metropoli Melchior Maldonatus Episcopus, solemnni ritu justa persolvens, & per totam diocesim idem fieri præcipiens. Sacer Panegyrista è Franciscanorum Ordine amplissimis titulis utrumque commendavit. Hieronymus Delgadillus, Theologæ Magister, Ordinis Prædicatorum, coram ipso Episcopo pro concione Martyres appellavit. Episcopus ipse in fieri illatae necis ritè inquire jussit, satisque constat ambos ab Barbaris trucidatos, quod Sacerdotes, & Christianæ legis doctores essent. Franciscus Guichius, Indus, affirmavit, ab duobus Palomis se didicisse, Gasparem Osorium, sacerdotali amictu & splendore coelesti circumdatum, quotidie Barbaris in patricidii loco se ostentare, & decem circiter alterius factionis Indos ad visendum ostentum eò ire ausos animam exhalasse: patricidas vero omnes intra breve tempus sacrilegum scelus morte luisse. Sed ejusmodi titulos & portenta severiori examini relinquo, nam mei muneris est fideliter accepta, juxta authorum fidem, narrare, non assertere, quando ob levitatem testium non fatis probantur.

CAPUT
XXVI.
Gaspar Osorius & Antonius Riparius ad Chaqueensem Provinciam pergent.

Sebastianus Alarconius ab Barbaris macratur.

CAPUT
XXVII.
Gaspar Osorius & Antonius Riparius trucidantur.

Adors utriusque pretiosa habetur.

Ostentum.